

सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

पोलीस महासंचालक कार्यालय, महाराष्ट्र राज्य
महाराष्ट्र राज्य पोलीस मुख्यालय, शहीद भगतसिंग मार्ग, कुलाबा, मुंबई ४०० ००१

क्र. पोमसं/३६/र. व का.(८३००) शा.नि.-अधिसूचना/०७/२०२५,

मुंबई, दि. ई-स्वाक्षरीत नमूद

संदर्भ :- महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन परिपत्रक, क्र.वशिअ २०२५/प्र.क्र.१७/
विचौ-१, दि.७ एप्रिल, २०२५

विषय :- शिस्तभंगविषयक कारवाईच्या अनुषंगाने सक्षम प्राधिकारी घोषित करणेबाबत.

*****

महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन परिपत्रक, क्र.वशिअ २०२५/प्र.क्र.१७/विचौ-१, दि.७ एप्रिल,
२०२५ ची प्रत महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक
सांकेतांक २०२५०४०७१४२८४६२२०७ असा आहे.

२. तरी, सदर शासन परिपत्रकेनुसार कृपया योग्य ती कार्यवाही करण्यात यावी .

(प्रविण शिखरे)

पोलीस महासंचालक यांचे उप सहायक(र.व.का.),
पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचेकरिता.

प्रति,

पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई (सस्नेह).

महासंचालक, लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (सस्नेह).

अपर पोलीस महासंचालक, गुन्हे अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

अपर पोलीस महासंचालक (/आस्थापना / नियोजन व समन्वय / कायदा व सुव्यवस्था / आर्थिक गुन्हे //

दहशतवाद विरोधी पथक / विशेष कृती / लोहमार्ग / प्रशासन / वाहतूक /

प्रशिक्षण व खास पथके / फोर्स वन / नागरी हक्क संरक्षण / सायबर सुरक्षा/

रा.रा.पो.बल/ महिला व बाल अत्याचार प्रतिबंधक विभाग), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

आयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

सर्व पोलीस आयुक्त (बृहन्मुंबई वगळून).

अपर पोलीस महासंचालक, व संचालक, महाराष्ट्र पोलीस अकादमी, नाशिक.

अपर पोलीस महासंचालक व संचालक, दळणवळण, माहिती तंत्रज्ञान व परिवहन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

विशेष पोलीस महानिरीक्षक, व्हीआयपी सुरक्षा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई./ मोटर परिवहन विभाग, पुणे/

नक्षल विरोधी अभियान, नागपूर.

विशेष पोलीस महानिरीक्षक (आस्थापना/ कायदा व सुव्यवस्था/ प्रशासन / प्रशिक्षण व खास पथके), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

सर्व परिक्षेत्रीय विशेष पोलीस महानिरीक्षक / पोलीस उप महानिरीक्षक.

विशेष पोलीस महानिरीक्षक, राज्य राखीव पोलीस बल, पुणे व नागपूर.

संचालक व विशेष पोलीस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र गुप्तवार्ता प्रबोधिनी,पुणे.
 सर्व पोलीस अधीक्षक (गुन्हे / बिनतारी संदेश / लोहमार्ग सह).
 पोलीस अधीक्षक, विशेष कृती दल, सुराबर्डी, अमरावती रोड, नागपूर.
 प्राचार्य, गुन्हे अन्वेषण प्रशिक्षण केंद्र, नाशिक.
 सर्व प्राचार्य पोलीस प्रशिक्षण केंद्रे.
 सर्व समादेशक, राज्य राखीव पोलीस बल, गट क्र.१ ते १९.
 सहायक पोलीस महानिरीक्षक (का.व सु. / दक्षता / नि. व स.), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
 पोलीस महासंचालक यांचे सर्व वरिष्ठ उप सहायक / उपसहायक.
 कार्यासन अधिकारी का .क्र.११,११-अ,१२ व १३ यांना माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी

प्रत :-

- पोलीस उप अधीक्षक, संगणक कक्ष, पोलीस महासंचालक,कार्यालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
2. पोलीस उप अधीक्षक, यांना विनंती करण्यात येते की, सदरहू शासन निर्णयाची प्रत या कार्यालयाच्या www.mahapolice.gov.in या संकेतस्थळावर शासन निर्णय / परिपत्रके "आस्थापना" या सदराखाली प्रकाशित करण्यात यावा.

शिस्तभंगविषयक कारवाईच्या
अनुषंगाने सक्षम प्राधिकारी घोषित
करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक : वशिअ२०२५/प्र.क्र.१७/विचौ-१

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : ७ एप्रिल, २०२५

वाचा :-

१. महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम, १९७९
२. सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्रमांक - एसआरव्ही २०१६/ प्र.क्र.२९०/१२ दि.१९.११.२०१६
३. सामान्य प्रशासन विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक - एसआरव्ही २०१७/ प्र.क्र.७६/१२ दि.०४.०३.२०१७
४. सामान्य प्रशासन विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक — वशिअ १२१८/ प्र.क्र.५३/११ दि.०५.०६.२०१८

शासन परिपत्रक :-

शासकीय कर्तव्ये पार पाडीत असताना शासकीय कर्मचाऱ्याकडून घडलेल्या अपराध, गैरवर्तणूक किंवा गैरवर्तनाच्या अनुषंगाने जेव्हा म.ना.से. (शिस्त व अपील) नियम १९७९ अनुसार शिस्तभंगाची कार्यवाही करण्याचे योजिले जाते, तेव्हा अशी शिस्तभंगविषयक कार्यवाही करताना ती सक्षम प्राधिकार्याने निदेशित करणे अत्यावश्यक आहे. अन्यथा, सक्षम प्राधिकार्याच्या मान्यतेशिवाय आदेशित केलेली विभागीय चौकशी तसेच देण्यात आलेली शिक्षा विधी अग्राह्य ठरते व त्यामुळे अपराधसिध्दी होवूनही संबंधित अपचाऱ्यास दिलेल्या शिक्षेची अंमलबजावणी होत नाही.

२. शिस्तभंग विषयक कारवाईच्या अनुषंगाने संविधानाच्या अनुच्छेद ३११ च्या खंड (१) अनुसार बडतर्फी व सेवेतून काढून टाकण्याची शिक्षा देण्याचे अधिकार संबंधिताच्या नियुक्ती प्राधिकार्यापेक्षा दुय्यम प्राधिकार्यास नाहीत. अन्य शिक्षांच्या बाबतीत नियुक्ती अधिकार्यास दुय्यम असलेल्या अधिकार्याकडे अधिकार सोपविता येतात.

३. सामान्य प्रशासन विभागाकडून उक्त संदर्भाधिन शासन निर्णय / परिपत्रके, नियम, इ. नुसार सेवाविषयक प्रकरणांबाबत मा.मुख्यमंत्री व सामान्य प्रशासन विभागास सादर करावयाची प्रकरणे, नियुक्ती प्राधिकारी, किरकोळ शिक्षा देण्यास सक्षम अधिकारी, लोकसेवा आयोगाशी पत्रव्यवहार करताना अवलंबावयाची कार्यपध्दती याबाबत सूचना देण्यात आल्या आहेत. शिस्तभंग विषयक कारवाईचे प्रकरण हाताळताना या सर्व सूचनांचा विचार करणे आवश्यक आहे. अन्यथा, शिस्तभंग विषयक कारवाई करावयाच्या प्रकरणांमध्ये त्रुटी राहून केलेली कार्यवाही निष्फळ ठरू शकते. यास्तव, सक्षम शिस्तभंगविषयक प्राधिकारी घोषित करणे आवश्यक आहे.

४. सर्व प्रशासकीय विभागांनी त्यांचे नियंत्रणाखालील अधिकारी / कर्मचारी यांचेकरिता सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रानुसार शिस्तभंगविषयक प्राधिकारी कोण राहतील याबाबतचे आदेश तात्काळ निर्गमित करावेत व ते शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करावेत. शिस्तभंग विषयक प्रकरण सादर करतेवेळी सदर आदेशान्वये घोषित केलेले शिस्तभंग विषयक प्राधिकारी नमूद करुनच प्रकरण सादर करणे अनिवार्य करण्यात येत आहे.

शासन परिपत्रक क्रमांक: वशिअ२०२५/प्र.क्र.१७/विचौ-१

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२५०४०७१४२८४६२२०७ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

**SUCHITA MOHAN
MAHADIK**

Digitally signed by SUCHITA MOHAN MAHADIK
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=GENERAL
ADMINISTRATION DEPARTMENT,
2.5.4.20=6578e22464a0d2c90b7e7e33b474757c1425d0a03a6
53bc4f0a25b70698138e, postalCode=400032, st=Maharashtra,
serialNumber=E146A6DDC8F86681D49A5099661D416390A6
C568419f071889CDFD8A2E08058C, cn=SUCHITA MOHAN
MAHADIK
Date: 2025.04.07 14:30:16 +05'30'

(सुचिता महाडिक)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
३. मा.उपमुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे सचिव,
४. मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव,
५. सर्व मा.मंत्री/ मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
६. मा.विरोधी पक्ष नेता, विधानपरिषद, विधानभवन मुंबई,
७. मा.विरोधी पक्ष नेता विधानसभा, विधानभवन मुंबई,
८. सर्व मा. संसद सदस्य,
९. सर्व मा.विधानमंडळ सदस्य, महाराष्ट्र राज्य,
१०. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन,
११. सर्व मंत्रालयीन विभागांचे अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव/ सचिव,
१२. सर्व मंत्रालयीन विभाग,
१३. प्रबंधक, मूळ शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई, औरंगाबाद व नागपूर,
१४. प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई, औरंगाबाद व नागपूर,
१५. प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, औरंगाबाद व नागपूर,
१६. प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
१७. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानसभा), मुंबई,
१८. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानपरिषद), मुंबई,
१९. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
२०. आयुक्त, राज्य निवडणूक आयोग, नवीन प्रशासकीय भवन, मुंबई,
२१. सचिव, राज्य मुख्य माहिती आयुक्त यांचे कार्यालय, नवीन प्रशासन भवन, मुंबई,
२२. प्रबंधक, राज्य मानवी हक्क आयोग, मुंबई,
२३. सर्व विभागीय आयुक्त,
२४. सर्व जिल्हाधिकारी,
२५. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
२६. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
२७. सर्व मंत्रालयीन विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख, (मंत्रालयीन विभागांनी संबंधितांना प्रत पाठवावी)
२८. ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, ग्रंथालय, सहावा मजला, विधानभवन, मुंबई
२९. निवडनस्ती

शासन परिपत्रक क्रमांक: वशिअ२०२५/प्र.क्र.१७/विचौ-१

सामान्य प्रशासन विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक : वशिअ२०२५/प्र.क्र.१७ /विचौ-१ दि.७ एप्रिल, २०२५ सोबतचे विवरणपत्र

शिस्तभंग विषयक सक्षम प्राधिकारी

प्रशासकीय विभागाचे नांव –

(प्रशासकीय विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व अधिकारी / कर्मचारी यांचे पदनाम व गट नमूद करण्यात यावा)

अ.क्र.	पदनाम, गट (अ / ब/ क /ड)	नियुक्ती प्राधिकारी (पदनाम, गट)	किरकोळ करण्यास प्राधिकारी गट)	शिक्षा सक्षम (पदनाम, गट)	जबर शिक्षा करण्यास सक्षम प्राधिकारी (पदनाम, गट)	अपिलीय प्राधिकारी

(स्वाक्षरी)
सह/ उपसचिव